

MALLA
PAAJANEN
CONSULTING

CEF-liikennehakemukset arvioitsijan näkökulmasta

Malla Paajanen

2023 CEF Liikenne -haun infopäivä

17.10.2023

Esityksen tavoitteet

- CEF-hakemusten arvointiprosessin ja vaiheiden esittely
- Tärppejä hakijoille
- Omakohtaiset havainnot (rajaus)

External expert-rooli

- Sain kutsun arvioitsijaksi CEF-hakukierrokseen keväällä 2022 (F&T Portal)
- Neuvottelu EC – MP
- Arviointi tehdään **henkilökohtaisesti** asiantuntijana, ei yrityksen kautta
- Luottamuksellisuus prosessissa, jääviyskysymykset
- Arvostelin 19 hakemusta, kaikki ratahankkeita
- Intensiivinen sitoutuminen koko prosessiin (kalenteri tyhjäksi!)
- Sujuva englannin kielen taito on tarpeen omien argumenttien perustelemiseksi.

Prosessin eteneminen

1. Molemminpuolinen sitoutuminen prosessiin
2. Hakukategoria määräytyy arvioitsijan valmiuksien ja EC:n tarpeen mukaan
3. Koko prosessin aikataulut: itsenäinen arviointi → tauko → arviointi ryhmässä
4. Hakemusten vastaanottaminen (20→19)
5. Aikataulussa ei joustovaraa; kaikille hakemuksille sama aikataulu
6. Itsenäinen aikatauluttaminen ja työskentely: jokainen hakemus arvioidaan kirjallisesti ml. CBA, pisteytys; oma dokumentointi ja muistiinpanot, joiden tulee vastata hakukriteerejä; aineisto lähetettiin EC:lle itsenäisen työskentelyn päätteeksi.
7. Arviointikeskustelut ryhmässä, lopullinen pisteytys ja arviointilausunto (**consensus report**) jokaisesta hakemuksesta. External expert –rooli päättyy näihin pöytäkirjoihin.

Arviointiryhmä

- 3 ulkoista arvioitsijaa, CBA-asiantuntija, tarkkailija, puheenjohtaja fasilitoi
- Arvioitsijat eivät tiedä etukäteen toistensa antamia arviointeja ja pisteitä
- Hakemuksen tarkka läpikäynti ryhmässä, kaikki kohdat, perustelut ja pisteytys
- **Ulkoisten arvioitsijoiden pisteet ratkaisevat;** EC ja CINEA eivät saa ottaa kantaa
- Consensus report'iin kirjataan perustelut ja pisteytys; tekstin ja pisteiden tulee vastata toisiaan
- 2-3 kokousta /päivä, yhteensä 2 viikon aikana

Havaintoja (1)

- Hakemus arvioidaan sellaisena kuin se on kirjoitettu mitään lisäämättä ja mitään poistamatta
- Muutkin kuin 'strategiset' hankkeet voivat menestyä haussa
- Tarve ja perustelut tulee näkyä kaikilla tasoilla:
 - Viittaukset EU:n asetuksiin
 - Asema kansallisessa liikennesuunnittelussa (12-v. liikenneohjelma)
 - Aluesuunnittelu, maakuntastrategia yms.
- Seuraa hakuohjeiden rakennetta
- Tee tekstistä selkeää ja sujuvaa

Havaintoja (2)

- Termit tulee olla ymmärretty ja täsmällisesti auki kirjoitettu, esim.:
 - EU added value
 - Project of Common Interest
 - Network effect
 - Catalytic effect
 - Ym.
- Lisää tarvittavat tekniset perustelut ja kuvaukset; esim. jos hankkeella saavutetaan 25 tn akselipaino, mitä **hyötyä** siitä koituu (vaikutukset käyttäjille, liikenneverkostolle, ulkomaankaupalle, yms.)
- Millaiset mahdollisuudet hankkeella on **onnistua** haetulla rahoituksella ja aikataululla; ehtiikö hanke valmistua loppupäivämäärään mennessä?

Havainnot (3)

- Jokainen pisteytettävä osa on tärkeä; kilpailu on kova; yksi heikko osa voi romuttaa koko hakemuksen:
 - Priority & urgency (kilpailutilanteessa ratkaisee)
 - Maturity
 - Quality
 - Impact (incl. CBA)
 - Catalytic effect
 - Work plan
- Consensus report (hakijan 'oikeusturva')
 - Tekstin ja pisteiden tulee olla tasapainossa (ei 'lohdutuskehuja')
 - Hankkeen puutteet pitää näkyä perusteluissa
 - Yksi puute sakotetaan vain kerran (no double-penalty)

Muutama esimerkki

- Hankkeen tiedetään olevan tärkeä, mutta hakemus on huono. Pisteet on annettava kirjoitetun hakemuksen eikä 'wannabe' hakemuksen mukaan.
- Hakemus on erinomainen, mutta CBA:n tulos on surkea. Pisteet on annettava hakemuksen ja CBA:n mukaan.
- Hakemuksessa on teknisiä virheitä tai väärää osioita: rautatiehakemuksessa on osia jotka kuuluisivat ERTMS-hakemukseen. Ei välttämättä hylätty → EC/CINEA ratkaisee

MALLA
PAAJANEN
CONSULTING

Kiitos!

... ja menestystä CEF-liikennehakemuksiin!

Malla Paajanen

041-592642

malla@mallapaajanen.com